

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 452. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856959729360/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

merkelig; Nemlig at en Høg for lige Forseelse skulde straffes ti dobbelt saa sterk som en Stork. Over denne Anordning besværgede Høgen sig heftigen, sigende, at paa lige Misgjerninger burte følge lige Straf. Skov-Forsten svarede dertil, at, saasom Straffen sigter til at holde Creature i Aye, og at afskrække dem fra Misgjerninger, og Erfarenhed lærer, at en maadelig Refselse udvirker ligesaa meget hos en god, som den haardeste Straf hos en ond Nation, saa behøves sterkere Lud til at toe en Rov-Fugls end en Storkes Hoved.

Fabelen lærer, at enhver Lovgiver bør have saadant for Øyen, og rette Straf efter et hvert Folks Art og Egenskab. Thi hvad hos en Nation kand udvirkes med Ord og Formaninger, kand hos en anden ikke udvirkes ved Riis og Svøbe.

229. Fabel.

Adskillige Veye til samme Maal.

Tre Vandrings-Mænd sloge sig engang sammen paa Reyssen til Lyksaligheds Stad. De vare alle ligevel intentionerede, og lige villige til at underkaste sig all den Møye, som en lang og farlig Reyse truede dem med. Men, saasom til Staden vare adskillige Veye, kunde de ikke blive eenige om hvilken Vey var den retteste. De bortdreve en tiidlang med at tviste derom: Men kunde ikke komme til nogen Forening, saasom der anførtes Argumenter mod Argumenter, som bestyrkede enhver udi sin Meening. Endeligen, saasom Tvistigheden ingen Ende kunde faae, tog enhver af de stridende Partier sin Vey. Udfaldet herpaa var dette, at de alle, skjønt igiennem adskillige Veye komme lykkeligen til Staden.

Fabelen lærer, at enhver som med Bekymring efterleeder Sandhed, og som udi hellig Intention søger Saligheds Midler, endskiønt han af Vildfarelse er kommen noget ud af den Vey, som gaaer udi lige

MORALSKE FABLER

Linie frem, kand han dog naae det Maal hvortil han sigter, og er det i saa Maade, at man kand sige, at man igiennem adskillige Veye kand føres til de lykkelige Boliger; efterdi en retfærdig Dommer dømmer ikke saa meget efter Vildfarelse, som efter den Vildfarendes Intention.

250. Fabel.

Tornebuskens Forvandlinger.

En Tornebusk, som stod blant nogle høye Aske-Træer, sagde engang: Ach! hvor ubillig er dog Naturen, der haver givet mig en saa foragtelig og ringe Skikkelse mod disse andre anseelige Træer. Himmelen bevægedes af denne Klage, og forvandlede Tornebusken til et høyt Aske-Træ. Denne Forvandling foraarsagede en ubeskrivelig Fornøjelse hos det forvandlede Træ: Men Fornøjelsen varede ikke længe: Thi, da det kort derefter saae en Oxe at gaae sig forbi, sukkede det paa nye og sagde: Hvi skal vi arme Træer stedse fæstes stille paa et Sted, og være som udi et bestandigt Fængsel. Hvi haver Himmelen ikke givet os Fodder at gaae paa, som denne Oxe. Denne nye Klage blev ogsaa bønhørt, og Træet blev forvandlet til en Oxe: Og foraarsagede denne Forvandling ikke mindre Glæde end den første: Men just, da Oxen priisede Himmelen for denne beviiste Naade, blev den vaer et Menneske, som med en Svøbe drev en Hob Kiøer og Hæste for sig: Den faldt derpaa udi nye Melancholie igien, og sagde: Hvilken Forskiel er dog ikke imellem Dyr og Mennesker? Hvi haver Skaberen ladet see saadan Partiskhed udi Gavernes u-liige Uddeeling. Ach hvilken Fornøjelse maa det ikke være for et Menneske, at see sig saaledes udi Skabningen distingveret. Den Ansøgende blev tredie gang bønhørt, og omskabt til et Menneske. Nye Forandring, nye Glæde, som dog ikke blev langvarig; thi, da det nye Menneske hørte tale om Engle, misundede det de samme deres herlige Skabning, og udbrød i saadan Klage: Hvad